

היום נלמד בעזרת ה':

ברכות דף טו

הרוצה לקבל על עצמו עול מלכות שמים שְׁלֵמָה - יפנה (= יעשה צרכיו), ויטול ידיו, ויניח תפילין, ויקרא קריאת שמע, ויתפלל. והעושה כן כאילו בנה מזבח והקריב קרבן. מי שאין לו מים לנטילת ידים לקריאת שמע ולתפילה, יקנח את ידיו בכל דבר שמנקה. הגמרא מבארת מתי צריך לְחַזֵּר אחרי מים לנטילת ידים, ועד איזה מרחק צריך ללכת לשם כך.

משנה: בענין צורת האמירה של קריאת שמע: (1) מחלוקת תנאים - הקורא קריאת שמע ולא השמיע לאוזניו את מה שמוציא מפיו, האם יצא ידי חובה. (2) וכן נחלקו כשקרא קריאת שמע ולא דקדק באותיותיה. (3) הקורא למפרע לא יצא. (4) קרא וטעה, יחזור למקום שטעה (הגמרא לקמן תבאר).

הגמרא מבארת את טעמם של התנאים שנחלקו במשנה, ומביאה 4 משניות וברייתות העוסקות בדיון "להשמיע לאוזנו", ודנה כשיטת מי הם:

(1) חרש המדבר ואינו שומע לא יתרום (לכתחילה), ואם תרם, תרומתו תרומה. (2) לכתחילה לא יברך ברכת המזון בליבו, ואם ברך, יצא. (3) חרש המדבר ואינו שומע תורם לכתחילה. (4) הכל כשרים לקרוא את המגילה (להוציא את האחרים ידי חובה) חוץ מחרש שוטה וקטן, רבי יהודה מכשיר בקטן.

אמר רב יוסף: מחלוקת התנאים בדיון "קרא ולא השמיע לאוזנו" היא רק בקריאת שמע, אבל בשאר הברכות אם לא השמיע לאוזנו יצא בדיעבד לדעת כולם.

הסבר לדברי המשנה "קרא ולא דקדק באותיותיה": בקריאת שמע צריך לתת רווח "בין הדבקים" - להפריד בין שתי מילים 'דבוקות'. לדוגמה: **על לבבך**, שאם לא יפריד ביניהם ישמע שאומר 'עללבך'. וכן **על לבבכם** / **בכל לבבך** / **בכל לבבכם** / **עשב בשדך** / **ואבדתם מהרה** / **הכנף פתיל** / **אתכם מארץ**. (התוספות מוסיפים: **וחרה אף** שאם לא יפריד ביניהם ישמע 'וחרף', וכן **וראיתם אותו** / **וזכרתם את** / **ועשיתם את** - שצריך לרווח בין המ' שבסוף המילה לאות א' שבתחילת המילה שלאחריה).

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

כל הקורא קריאת שמע ומדקדק באותיותיה מצננים לו את חום הגיהנום.
כמו שהטובל בנחל עולה מטומאה לטהרה, כך בתי מדרשות שעוסקים בהם בתורה מעלים את האדם מכף חובה לכף זכות.

מושגים בדף

בכל מילי דמנקי: בכל דבר שמנקה. **פרסה:** 4 מיל - 72 דקות. **מיל:** 2000 אמה - 18 דקות, (ו"א 22½ דקות, ו"א 24 דקות). **חרש המדבר ואינו שומע לא יתרום:** מדובר בהפרשת תרומות ומעשרות, וחרש לא שומע את הברכה שהוא צריך לברך על כך.

